

Farský infolist

Gréckokatolíckej farnosti
Zbudza - Oreské
- dobrovoľný príspevok -
20. 10. - 2. 11. 2025 /č. 22/

Bl. Teodor Romža, biskup – mučeník (31. október)

Narodil sa 14. apríla 1911 v dedine Nad'bočko, okres Rachov na Podkarpatsku (dnes dedina Velikij Byčkov v Zakarpatskej oblasti na Ukrajine). Pochádzal z chudobných pomerov ako mnohé iné rodiny v tom čase, ale jeho rodičia Pavel a Mária viedli svoje deti k hlbokkej nábožnosti. Po absolvovaní základného vzdelania vo svojom rodisku, pokračoval v gymnaziálnych štúdiách v Chuste, ktoré ukončil v roku 1930 s vyznamenaním. Vo svojom srdci cítil volanie Božie ku kňazstvu a tak sa rozhodol pre kňazské povolanie. Vtedajší mukačevský biskup nádejného a talentovaného študenta posielal na štúdia teológie do Ríma, kde najprv študuje v kolégiu Germanicum-Hungaricum a následne v roku 1934 prechádza do Russica. Po ukončení štúdií a získaní licenciátu teológie na Gregoriánskej univerzite je vysvätený za kňaza 25. decembra 1936 v chráme sv. Antona v Ríme. Jeho kňazským mottom sa stali slová 116 Žalmu: „*Pane, som tvoj sluha a syn tvojej služobnice*“. Nasledujúci deň mal primičnú svätú liturgiu v bazilike sv. Pavla v Ríme.

V júli 1937 sa vracia ako novokňaz domov a musí nastúpiť na povinnú vojenskú službu, ktorú absolvoval v dôstojníckej škole v Prahe. Po jej ukončení prijíma menovanie administrovať dve farnosti Berezov a Nižný Bystrij v chustskom okrese, kde sa stretáva s veľkou náboženskou, ale aj sociálnou biedou. Stále však má túžbu pokračovať v ďalšom štúdiu v Ríme, ale Boh mal s ním iné plány. Biskup Alexander Stojka ho vymenoval v roku ... za špirituála v kňazskom seminári v Užhorode a zároveň za profesora filozofie. Bohoslovcov viedol podľa vlastného príkladu ku skromnosti a presnosti, bol pre nich múdрым a citlivým radcom, skutočným duchovným otcom. Zároveň chcel vychovávať nielen kňazov svätého života, ale aj vedecky dobre pripravených, šípiac ťažký zápas s ateizmom, ktorý prichádzal z Východu.

V ťažkých a pohnutých časoch vojny, stále meniacej sa politickej situácie náhle zomiera v roku 1943 biskup-ordinár Alexander Stojka. Po krátkom administrovaní mukačevskej eparchie biskupom hajdudorošskej eparchie Mikulášom Dudášom, OSBM, ktorý však pre vojnové okolnosti nemohol spravovať eparchiu, bol za biskupa menovaný práve Teodor Romža. Dňa 24. septembra 1944 v Užhorode v katedrálnom chráme sa uskutočnila jeho chirotonia.

Mottom titulárneho biskupa appijského, pomocného biskupa mukačevského Teodora boli slová 18 Žalmu: „*Milujem Ťa, Pane, moja sila; Pane, opora moja, útočisko moje, osloboditeľ môj*“.

Vo veľmi ťažkej a vyhrotenej spoločensko-politickej atmosfére biskup Romža navštevuje jednotlivé farnosti, povzbudzuje kňazov a veriacich. Útoky zo strany vlády, ktorá jednoznačne naberá sovietsky štýl začínajú byť početnejšie a ostrejšie, kňazi sú zastrašovaní a zatýkaní. Zároveň je Synodou Ruskej pravoslávnej cirkvi ustanovený do Mukačeva pravoslávny biskup. Napriek tomu na sviatok Zosnutia Presvätej Bohorodičky dňa 28. augusta 1946 do mukačevského kláštora prichádza viac ako 50 000 veriacich, ktorí nehľadeli na prenasledovanie zo strany vlády a verejne vyznali svoju vieru a jednotu s Rímom.

Komunistická vláda vidiac neohrozený postoj biskupa Teodora Romžu, ktorý všetkými silami bránil svoju cirkev a veriacich sa rozhodla ho fyzicky zlikvidovať. Stalo sa tak pri jeho návšteve v dedine Lávky, filiálky farnosti Lochovo v okrese Mukačevo, kde bol pozvaný na posviacku chrámu.

Dňa 27. októbra 1947 pri spiatočnej ceste narazilo vojenské nákladné auto do povozu, ktorý viezol biskupa a jeho sprievod. Po náraze útočníci sa snažili dobiť ich železnými tyčami a palicami a len náhly a neočakávaný príchod poštovej dodávky vyrušil atentátnikov, že svoje obete nepozabíjali na mieste. Práve spomínaná dodávka ich odviezla hneď do nemocnice do Užhorodu. Biskup Teodor Romža bol ťažko ranený, zvlášť veľa poranení bolo na hlave, celé telo bolo posiate modrinami a ranami. O raneného biskupa sa starala zdravotná sestra Teofila, OSBM, ale na chirurgické oddelenie bola prijatá aj nová sestrička menom Odarka, ktorá sledila, kto otca biskupa navštevuje, atď. Stav biskupa sa začal zlepšovať a nič nenasvedčovalo tomu, že by sa mal zhoršiť. Ale prišla noc z na 1. novembra 1947 kedy život otca biskupa Romžu náhle vyhasol. Podľa dnes už známych historických faktov bol otrávený spomínanou sestrou Odarkou, ktorú tam poslalo NKVD.

Dňa 4. novembra 1947 sa uskutočnil v Užhorode pohreb biskupa Teodora Romžu. Jeho telo bolo uložené v krypte pod katedrálou. Práve jeho mučenícka smrť a mravne bezúhonný život sa stali predpokladmi k tomu, aby ako povedal Svätý Otec Ján Pavol II. vo februári 1995 bol započatý, ale aj zdarne ukončený proces jeho blahorečenia. Ako je známe pri svojej návšteve Ukrajiny v dňoch 23. až 27. júna 2001 Svätý Otec vyhlásil Teodora Romžu za blahoslaveného!

Oznamy :

- **pozor zmena času** - počas víkendu (25.-26.10.) - zimný čas
- v sakristii si môžete **obnoviť hramoty**, ktoré sa budú čítať podľa rodín za našich drahých zosnulých príbuzných 1. 11.
- od 1. do 8. 11. **plnomocné odpustky za zosnulých** (spoved', liturgia, modlitba za Sv. Otca, návšteva cintorína a modlitba za zosnulých). Každý deň za jednu dušu !
- piatok 24. 10. o 16:45 bude v Zbudzi stretnutie so slávnostneprijímajúcimi deťmi

Kristus medzi nami !

LITURGICKÝ PROGRAM

	Zbudza	Oreské
Po 20. 10.	<i>sv. Artemios, veľkomučeník</i>	
	17:30 + Ján, Paulína (r. Hricikova)	16:30 + Viliam, Anna, Juraj (r. Šimkova)
Ut 21. 10.	<i>prepodobný Hilarión Veľký</i>	
	13:00 + Cyril (r. Dzurjovčínova) <i>/Sv. liturgia s pohrebom/</i>	
St 22. 10.	<i>sv. Aberkios Divotvorca, apoštolom rovný</i>	
		17:30 + Ján, Justína, Jozef (r. Talnagiova)
Št 23. 10.	<i>sv. Jakub, apoštol - podľa tela Pánov brat</i>	
	17:30 ZBP Matúš (r. Andrejova)	
Pi 24. 10.	<i>sv. Aretas a spoločníci, mučeník</i>	
	17:30 ZBP Valéria s rodinou (r. Puľákova)	
So 25. 10.	<i>sv. Marcián a Martyrios, mučeníci a notári</i>	
Ne 26. 10.	<i>Nedel'a Krista Kráľ'a</i> <i>Svätý a slávny Demeter Myromvonný, veľkomučeník</i>	
	8:30 Za farské spoločenstvo	10:00 ZBP r. Noskova, Vaľova, Hutníkova <i>/Príspevok na bývanie/</i>

LITURGICKÝ PROGRAM

	Zbudza	Oreské
Po 27. 10.	<i>sv. Nestor, mučeník</i>	
	17:30 ZBP Marta (r. Boškova)	16:30 + Michal, Michal
Ut 28. 10.	<i>sv. Paraskeva z Ikónia, mučenica</i>	
	15:45 - spoved' chorých 16:45 - spoved' 17:30 ZBP Jozef, Lýdia (r. Mandžáková)	
St 29. 10.	<i>sv. Anastázia, prepodobná mučenica</i>	
		16:45 - spoved' 17:30 + Mikuláš, Ján, Anna, Regina, Ján, Martin
Št 30. 10.	<i>sv. Zénobios a Zénobia, mučeníci</i>	
	17:30 + Michal, Filoména a rodičia	
Pi 31. 10.	<i>Blažený hieromučeník Teodor, mukačevský biskup (voľnica)</i>	
So 1. 11.	<i>sv. Kozma a Damián, divotvorcovia a nezištníci</i>	
	9:30 Za zosnulých (panychída - hramoty)	8:00 Za zosnulých (panychída - hramoty)
Ne 2. 11.	21. po Päťdesiatnici - 4. hlas <i>sv. Akyndin a spol., mučeníci - Pamiatka zosnulých</i>	
	10:00 Na úmysel	8:30 Za farské spoločenstvo